

บทที่ 1

บทนำ

ระบบการเงินและการธนาคารเป็นส่วนสำคัญที่สุดส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจทั้งหมดของประเทศ เพราะเป็นแหล่งระดมเงินทุนทั้งจากภายในและภายนอกประเทศมาให้กู้ยืมเพื่อการลงทุน การค้า และการบริโภคในภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ความมั่นคงของระบบการเงินและการธนาคารจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญก้าวหน้าอย่างมีเสถียรภาพ

แหล่งที่มาของเงินทุนที่ธนาคารพาณิชย์สามารถระดมเงินทุนได้มากที่สุดก็คือเงินออม หรือเงินฝากของประชาชน ดังนั้น ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ จึงพยายามสรรหาวิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการระดมเงินฝาก เพื่อเพิ่มหรือรักษาสัดส่วนแบ่งตลาดของธนาคารเองซึ่งวิธีการทั่ว ๆ ไปที่ธนาคารต่าง ๆ นำมาใช้ได้แก่

1. การขยายจำนวนสาขาเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในแหล่งที่เป็นศูนย์กลางการค้าขายหรือแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเป็นการขยายพื้นที่ในการระดมเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ แต่วิธีการนี้จะถูกจำกัดขอบเขตเรื่องการอนุญาตให้เปิดสาขาเพิ่มของธนาคารแห่งประเทศไทย
2. การให้อัตราดอกเบี้ยที่สูง เพื่อเป็นการจูงใจลูกค้าในการนำเงินมาฝาก ซึ่งวิธีการนี้ธนาคารส่วนใหญ่มักจะนำมาใช้เป็นวิธีการสุดท้าย เนื่องจาก การให้อัตราดอกเบี้ยที่สูงจะมีผลกระทบต่อต้นทุนของธนาคารเป็นอย่างมาก
3. การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนโดยทั่วไปรู้จักธุรกิจและบริการธนาคารตลอดจนเป็นการสร้างภาพพจน์และชื่อเสียงที่ดีของธนาคารให้แพร่หลายออกไป
4. การสร้างความประทับใจในบริการแก่ลูกค้า และการเพิ่มบริการในรูปแบบต่าง ๆ ให้มากขึ้นเพื่อจูงใจลูกค้าให้มาใช้บริการและฝากเงินกับ

ธนาคาร

การให้บริการด้านเงินฝากในระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ของสาขาธนาคารพาณิชย์ จึงเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการแข่งขันในด้านบริการ เพื่อมุ่งใจให้ลูกค้าหันมาใช้บริการของธนาคารมากขึ้น จากการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่สามารถอำนวยความสะดวกรวดเร็วให้แก่ลูกค้ามากกว่าแต่ก่อน สิ่งหนึ่งที่ผู้บริหารของธนาคารพาณิชย์จะต้องคำนึงถึงก็คือ แม้ในระบบงานคอมพิวเตอร์จะช่วยให้การปฏิบัติงานของสาขาธนาคารดำเนินไปด้วยความสะดวกรวดเร็วกว่าเดิมมาก แต่ก็อาจก่อให้เกิดความเสียหายให้แก่ธนาคารมากเช่นเดียวกัน ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากพนักงานขาดความรู้ความเข้าใจ และขาดประสบการณ์ในระบบงานหรือการทุจริตของพนักงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดระบบการควบคุมภายในที่ดี ความเสียหายดังกล่าวนี้ไม่เพียงแต่จะทำให้ธนาคารได้รับความเสียหายทางการเงินเท่านั้น ภาพพจน์ของธนาคารเองก็อาจกระทบกระเทือนไปด้วยเช่นกัน ทำให้ลูกค้าขาดความเชื่อถือและความไว้วางใจซึ่งจะมีผลกระทบถึงฐานะของธนาคารอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อให้ทราบถึงประเภทเงินฝากในระบบออนไลน์ของธนาคาร
2. เพื่อศึกษาถึงกระบวนการรับฝาก-ถอนเงินฝากในระบบออนไลน์ของธนาคาร
3. เพื่อศึกษาหลักการควบคุมภายในด้านเงินฝากของสาขาธนาคารพาณิชย์ที่ใช้ระบบออนไลน์

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาค้นคว้าเฉพาะการควบคุมภายในด้านเงินฝากของสาขาธนาคารพาณิชย์ที่ใช้ระบบออนไลน์ โดยจะไม่ครอบคลุมถึงรายละเอียดขั้นตอนการทำงานของโปรแกรมด้านเงินฝาก

วิธีการเลือกตัวอย่าง

1. ธนาคารพาณิชย์ไทยที่ใช้ระบบออนไลน์มีจำนวน 15 ธนาคาร แบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ตามลักษณะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ได้แก่ กลุ่มที่ใช้เครื่องของฟิลิปส์ และของไอบีเอ็ม โดยเลือกจากธนาคารที่ใช้เครื่องของฟิลิปส์
 - 1 ตัวอย่าง ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด และธนาคารที่ใช้เครื่องของไอบีเอ็ม
 - 2 ตัวอย่าง ได้แก่ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด และธนาคารทหารไทย จำกัด
 - ซึ่งทั้ง 3 ธนาคารต่างก็เป็นผู้นำในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของแต่ละกลุ่ม
2. ตัวอย่างที่เลือกเป็นธนาคารพาณิชย์ ขนาดใหญ่และมีสาขาที่ใช้ระบบออนไลน์จำนวนมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ รายงาน ระเบียบวิธีปฏิบัติงาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. สัมภาษณ์ผู้บริหารและพนักงานจากธนาคารที่เลือกตัวอย่าง
3. ศึกษาจากการสังเกตการปฏิบัติงานจริง
4. รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากการศึกษา เพื่อสรุปหาแนวทางการควบคุมภายในด้านเงินฝาก

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์เพื่อแบ่งแยกประเภทเงินฝากในระบบออนไลน์ของธนาคาร
2. วิเคราะห์กระบวนการรับฝาก-ถอนเงินฝากในระบบออนไลน์ของธนาคารโดยใช้หลักการจัดลำดับตรรก (LOGICAL SEQUENCE)
3. วิเคราะห์แนวทางการควบคุมภายในด้านเงินฝากด้วยหลักวิชาการควบคุมภายใน และตรรกวิทยา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากวิจัยนี้

1. เพื่อประโยชน์แก่พนักงานของธนาคารพาณิชย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสาขาของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งจะสามารถนำไปใช้ในการวางแผนทางการควบคุมการปฏิบัติงานด้านเงินฝาก

2. การศึกษาถึงการควบคุมภายในด้านเงินฝากของสาขาธนาคารพาณิชย์ที่ใช้ระบบออนไลน์นี้ จะช่วยให้ผู้ตรวจสอบภายใน และผู้ตรวจสอบบัญชีธนาคารพาณิชย์สามารถใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลการควบคุมภายในด้านเงินฝากของธนาคารพาณิชย์